

ОПШТИНСКО СРЕДНО УЧИЛИШТЕ

„ЈОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВ“ - ВЕЛЕС

**ПЛАН
ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД ПРИРОДНИ
НЕПОГОДИ И ДРУГИ НЕСРЕЌИ**

Велес, 2023 година

СОДРЖИНА

I. Сили за заштита и спасување

- A. Сили за заштита и спасување, одговорни лица и тимови за спасување и заштита од редот на вработените, со преглед на персоналниот состав на истите**
- B. Подготвеност на силите за заштита и спасување**
- B. Мобилизација на силите за заштита и спасување**
- Г. Ангажирање на силите за заштита и спасување**

II. Превентивни мерки за заштита и спасување

- A. Превентивни мерки за заштита од пожари**
- B. Превентивни мерки за заштита и спасување од урнатини**
- B. Превентивни мерки за евакуација**
- Г. Превентивни мерки за прва медицинска помош**

III. Оперативни мерки за заштита и спасување (оперативен план)

- A. Заштита и спасување од пожари**
- B. Заштита и спасување од урнатини**
- B. Евакуација**
- Г. Прва медицинска помош**

IV. Оперативни мерки за заштита и спасување надвор од работното време

V. Преглед на активности од планот за заштита и спасување

VI. Анализа на извршените активности

VII. Известување на надлежните служби за настан

VIII. Препорака за намалување на ризиците

IX. Прилози

- а. Графички прилози**
- б. Одлуки и наредби**
- в. Списоци – прегледи**
- г. Упатство за гесење на пожари**

X. Ажурирање на планот

ПЛАН

за заштита и спасување и спасување од природни непогоди и други несреќи на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес

Вовед

Поради карактеристиките на конструкцијата и ентерното уредување, намената и функцијата на објектот, ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес припаѓа на редот на загрозените објекти од природни непогоди и други несреќи, но загрозувањето и опасностите се скоро незначителни.

Анализата на проценетите опасности по објектот и луѓето сепак упатуваат на два вида на загрозувања и опасности со ограничен обем, за кои треба да се планира и организира заштита и спасување и тоа:

- загрозување од уривање на објектот
- загрозување од пожари

Имајќи ја во предвид апсолвираната оценка во Процената на загрозеност од природни непогоди и други несреќи на објектот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, во планот за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи се обработува токму овој вид на заштита и спасување, а следствено на тоа и мерките кои ги пратат овие загрозувања – евакуација и прва медицинска помош.

Начинот на проценување на опасностите во случај на природни непогоди, епидемии и други несреќи се заснива на реални процени на можната загрозеност на вработените, објектите и инфраструктурата при што се поаѓа од најтешките варијанти и можни предвидувања за природни непогоди епидемии и други несреќи, можностите за примена на мерките за заштита, расположивите сили за спасување на вработените и материјалните добра, како и отстранување на последиците од природните непогоди, епидемии и други несреќи.

I. Сили за заштита и спасување

За реализирање на заштитата и спасувањето од природни непогоди и други несреќи во ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес се назначени одговорни лица и формирани тимови од вработените.

A. Одлука за назначување на одговорни лица и формирање на тимови за спасување и заштита

A.1 Преглед на назначени одговорни лица - персонален состав

A.2 Преглед на тимови за спасување и заштита – персонален состав

Б. Подготвеност на тимовите за заштита и спасување

Подигнувањето на степенот на подготвеност на силите за заштита и спасување (одговорните лица и тимовите) и одржувањето на потребното ниво ќе се спроведува во три степени и тоа:

Во првиот степен на загрозеност: се ажурира Планот за заштита и спасување, во делот на персонален состав на силите за заштита и спасување, се проверува исправноста и употребливоста на материјално – техничките средства со кои располагаат, се ажурираат списоците за повикување, се проверуваат врските со општинските структури и републичките сили за заштита и спасување и во зависност од процената се превземаат и други мерки и активности.

Во вториот степен на загрозеност: покрај превземените мерки дефинирани за првиот степен на загрозеност, припадниците на силите за заштита и спасување како и одговорните лица, се задолжуваат да бидат постојано достапни во случај на потреба да бидат повикани, се засилува контролата и претпазливоста во просториите во кои се чуваат опасни материи и лесно запаливи течности, како и контролата во другите простории од витално значење за дејноста на објектот, материјално – техничките средства се доведуваат до степен на потполна подготвеност за употреба, се проверуваат инсталациите во објектот, се засилува контролата на влез и излез во објектот и во зависност од проценката се превземаат и други мерки и активности.

Во третиот степен на загрозеност: покрај мерките и активностите во првиот и вториот степен на загрозеност, се врши мобилизација на силите за заштита и спасување, се превземаат конкретни мерки и активности во насока на постигнување на целосна интервентна подготвеност, се воспоставува постојана врска со интервентните и други соодветни служби и институции во Општината. По потреба се превземаат и други мерки и активности.

В. Мобилизација на силите за заштита и спасување

Мобилизација на штабот и единицата за заштита и спасување и на вработените во ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, се врши со одлука и по наредба на директорот.

Мобилизација се извршува според планот за мобилизација во кој е утврден начинот на повикување на припадниците на штабот и единицата како и на вработените и тоа во работно и вон работно време.

За поефикасно извршување на мобилизацијата во ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, се определуваат одговорни лица од редот на вработените кои се прикажани во следниот преглед:

Список на вработени одговорни за мобилизација

Р.бр.	Име и презиме	Контакт телефон	Адреса
1.	Дене Јакимовски	075 294 015	Ул. Благој Горев бр. 221 Б2 30
2.	Методија Бузалковски	075 294 011	
3.	Петре Манев	072 230 911	Ул. Питу Гули бр.5
4.	Злате Петрески	076 359 009	Ул. Кукушка бр. 29

Г. Ангажирање на тимот за заштита и спасување

Тимовите за заштита и спасување и одговорните лица на одредени активности се ангажираат во услови на природни и други несреќи или заради обука и вежби. Ангажирањето се врши со одлука и наредба на директорот.

За извршувањето на задачите за заштита и спасување, во зависност од природата и големината на несреќата, може да се ангажира само дел или целиот состав на тимовите за заштита и спасување како и одговорните лица. Во зависност од потребите и обемот на задачите за кои се ангажираат, како помош може да се ангажираат и останатите вработени според овој план.

II. Превентивни мерки за заштита и спасување

Со цел да намалат ризиците за настанување на последици од проценетите опасности, потребно е да се извршат повеќе активности преку кои заштитата и спасувањето ќе ги постигне со закон утврдените норми.

A. Превентивни мерки за заштита од пожари

Во делот на заштита од пожари потребно е да се ажурира правилникот за заштита од пожари, експлозии и опасни материи. Мерките кои ќе се утврдат во правилникот треба да се реализираат во разумно возможни рокови.

Во тој контекст, посебно потребно е да се реализираат следните активности:

- да се изврши пожарно секторирање на објектот, заради спречување на проширувањето на пожарот од еден во друг дел;
- да се обезбеди потребната опрема (ПП апарати и стабилни системи) за гаснење на пожари според утврдените норми и стандарди и истата да се постави на видно место достапна на ракувачите;
- да се постави на видно место непосредно до опремата и средствата за гаснење на пожари, упатство за гаснење на пожари;
- да се врши редовна контрола, одржување и сервисирање на опремата и средствата за гаснење на пожари (противпожарни апарати) и да се монтираат противпожарни хидранти;
- да се стави во функција и редовно контролира, одржува и сервисира системот за дојава на пожар;
- да се врши редовно одржување и контролирање на електричната инсталација и електричните потрошувачи и да се постават прекинувачи за далечинско исклучување на електричната енергија;
- да се преиспита громобранското заземјување;
- пристапните патишта до објектот и околу објектот, секогаш да бидат слободни;
- да се определат одговорни лица за протипожарна заштита за секоја просторна целина или пожарен сектор и
- да се изврши опремување на просторот и обука на одговорните лица за заштита од пожар и на вработените за постапката и начинот за гаснење на пожари.

Б. Превентивни мерки за заштита и спасување од урнатини

Покрај примената за мерките од уривање, потребно е да се изврши и дополнително испитување на стабилноста и издржливоста на носечките конструктивни елементи и ако се укаже потреба за дополнително зајакнување на конструктивните елементи, тоа да се стори.

Да се изврши опремување и обука на одговорните лица за заштита од урнатини и на вработените за начинот за спасувањето на затрупаните и за однесувањето како затрупан.

Да се определат одговорни лица за спасување од урнатини за секоја просторна целина.

Да се постават на видно место потребни комплекти за заштита и спасување.

В. Превентивни мерки за евакуација

Правците за евакуационите просторни целини да се означат видно на подовите и со соодветни светлечки патокази на ѕидовите. Излезите и премините секогаш да бидат слободни.

Во евакуационите просторни целини да се постават на видно обележани места прирачни аптеки и заштитни маски со посебни цедила за гасови кои се производ на горење или адекватни аспиратори.

За справување со потенцијалните опасности и успешно извршување на евакуацијата да се определат одговорни лица за секоја просторна целина.

Покрај усменото пренесување на наредбата за евакуација, истата да се врши и со соодветни звучни сирени-звончиња.

Да се обележат и соодветно се подготват местата во кои ќе се врши евакуација.

Одговорните лица и членовите на екипите да се оспособат – обучат за извршување на обврските од овој план.

Г. Превентивни мерки за прва медицинска помош

Да се определат одговорни лица за прва медицинска помош за секоја просторна целина.

Да се изврши опремување и обука на одговорните лица и вработените за давање на прва медицинска помош.

Во загрозените просторни целини да се постават на видни места ормари за прва помош (комплет), со потребната санитарска опрема.

III. Оперативни мерки за заштита и спасување (оперативен план)

Во случај на настанување на опасности и последици од природните непогоди и други несреќи, извршувањето на активностите во заштитата и спасувањето на луѓето и материјалните добра во објектот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, ќе се одвива според овој план кој ги разработува секоја мерка посебно и заеднички во корелација со другите мерки за заштита и спасување.

А.Заштита и спасување од пожари

Во случај на забележана непосредна опасност или појава на пожар, заштитата и спасувањето на луѓето и материјалните добра ќе се одвива по следниот редослед:

А-1 Активности на одговорното лице на звучен аларм

На звучниот аларм (вклучен е дојавувачот на пожар) одговорните лица веднаш прават увид на просторот за кој се задолжени. Одговорното лице во чиј простор е настанат пожарот веднаш го известува директорот на местото, обемот и потребата од ангажирање на надворешни учесници и започнува со гаснење на пожарот. По сопствена оценка, во гаснењето ги ангажира и делод вработените.

Во случај, дојавувачот на пожар да несе вклучи (нема звучен сигнал), лицето (вработениот) кој прв ќе го примети пожарот, повикува гласно „ПОЖАР“ и отпочнува со гаснење на пожарот со употреба на опремата која се наоѓа во опожареното место.

Останатите вработени кои се во опожарениот дел се вклучуваат во гаснењето на пожарот.

А-2 Процена на пожарот

Веднаш по звучниот аларм или добиеното известување, Директорот на училиштето и одговорното лице (заедно или поединечно) вршат проценка на пожарот (вид, обем, можности за ширење, можности за спречување на ширење, потребен персонал и техника, потреба од исклучување на електрична енергија, евакуација на учениците и вработените и сл.) и одлучуваат за натамошниот тек на гаснење на пожарот, заштитата и спасувањето на луѓето и материјалните добра.

А-3 Повикување на ТПП единица - Велес

По извршената процена и одлуката за натамошно гаснење на пожарот Директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес (или одговорното лице – дежурниот работник) ја повикува противпожарната единица на Општина Велес и наредува на обезбедувањето да ги расчистат приодите до објектот, за да се овозможи непречен пристап на возилата за интервенции.

А-4 Гаснење на пожарот од вработените – одговорните лица за заштита и спасување

До пристигнување на противпожарната единица, одговорните лица за заштита и спасување од пожари, тимовите за заштита и спасување и вработените во објектот се вклучуваат во гаснењето на пожарот.

Се исклучува електричната струја на целиот објект или само на опожарениот дел.

Доколку постојат можности, дел од вработените ја изнесуваат канцелариската опрема и материјал на пооддалечено место од опожареното, за да се намали можноста за ширење на пожарот. Приоритет се дава на материјалите кои се високо пожарно оптоварени.

Ако е наредена евакуација, учениците и вработените се евакуираат според планот за евакуација.

До пристигнувањето на противпожарната единица, со активностите раководи директорот преку одговорните лица за заштита и спасување.

A-5 Гаснење на пожарот од ТППЕ (ПП единица од Велес)

По пристигнувањето, противпожарната бригада отпочнува (продолжува) со гасењето на пожарот според сопствени утврдени стандардни оперативни процедури и раководи со натамошните активности за заштита и спасување на луѓето и материјалните добра.

По сопствената оценка, командирот на професионалната противпожарна единица ќе го задолжи одговорното лице да побара дополнителна помош од градоначалникот на општината или дирекцијата за заштита и спасување и да отпочне со евакуација на луѓето и материјалните добра. Приоритет во евакуација на материјалните добра ќе се даде на архивата и електрониката во која се внесени базата на податоци и надгледните помагала.

Доколку оцени за потребно, командирот на професионалната протипожарна единица ќе забрани движење во загрошена просторна целина или во одреден нејзин дел, со цел зголемување на безбедноста на луѓето.

A-6 Барање на помош

По сопствена проценка или на барање на командирот на противпожарната единица, одговорното лице бара дополнителна помош од Градоначалникот на Општина Велес. Во барањето ги прецизира потребите од персонални и материјални ресурси.

По нивното пристигнување, тие веднаш се вклучуваат во гасењето на пожарот на простор и задачи што ќе и ги определи командирот на противпожарната единица.

Доколку и дополнително ангажираните ресурси не се доволни за елиминирање на опасностите и последиците, преку Градоначалникот се бара ангажирање на материјални и персонални ресурси на Дирекцијата за заштита и спасување.

Во зависност од видот на видот и специјалностите на ангажираните сили за заштита и спасување на ДЗС, тие се ангажираат на задачи за кои се наменети. Со вклучувањето на силите за заштита и спасување, раководењето го превзема одговорното лице од дирекцијата за заштита и спасување.

A-7 Ангажирање на одговорните лица и вработените во текот на гаснењето на пожарот кога се вклучени надворешни учесници

За време на ангажирањето на професионалната противпожарна заштита и силите за заштита и спасување на дирекција за заштита и спасување и вработените во ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес се ангажираат на задачи кои тие ќе им ги определат, првенствено како помош за создавање на услови за непречени и ефикасни интервенции.

A-8 Расчистување на опожарено место и санација

Санацијата на објектите ќе се врши после гаснењето на пожарот и завршеното спасување на луѓето и материјалните добра и по отстранување на ризиците (причините) кои нема да предизвикаат дополнителни опасности и последици.

Ако оштетувањата се мали и незначителни, расчистувањето на оштетениот дел на објектот и негово подготвување за натамошна работа, ќе го вршат вработените. Во оваа активност посебно внимание ќе се посвети на проверката на исправноста на електронските системи и нивно оспособување за продолжување со работа.

После интервенцијата, противпожарните апарати задолжително треба да се испратат на сервис. (полнење на истите).

По извршеното расчистување на опожарените делови, доколку е можно да се продолжи со работа – настава, наредба ќе издаде Директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес.

Во случај штетите да се големи и бараат сложени и подолготрајни интервенции, санацијата ќе ја вршат специјализирани дирми, а оштетениот дел од објектот целиот ќе се забрани за користење.

Список на одговорни лица за заштита од пожари

Р.бр	Име и презиме	Контакт телефон	Адреса
1	Дене Јакимовски	075 294 015	Ул. Благој Горев бр. 221 Б2 30
2	Методија Бузалковски	075 294 011	
3	Петре Манев	072 230 911	Ул. Питу Гули бр. 5
4	Горанче Секуловски	070 224 593	Ул. 8-ма велешка бригада бр. 18

Б. Заштита и спасување од урнатини

Доколку објектот е делумно или целосно разрушен ќе се отпочне со спасување на вработените од урнатините

Б-1 Извршување на спасувањето од урнатините

Во случај објектот или дел од него да биде урнат (независно од причините), заштитата и спасувањето на учениците и вработените ќе се одвива по следниот редослед:

- напуштање на објектот
- извидување на урнатината
- пребарување – пронаоѓање на затрупаните
- осигурување на конструкцијата на оштетените и поместените делови на објектот заради спречување на дополнително уривање
- превземање на мерки за дополнителни опасности
- извлекување на затрупаните
- давање на прва медицинска помош
- извлекување на материјалните добра и
- извлекување на лешевите и др.

а. Напуштање на објектот

Во овој случај учениците и вработените кои не се затрупани и може сами да се извлекат, со брза реакција и блиску до скалите го напуштаат објектот во рок од 2-5 минути, а постарите лица и повредените остануваат во објектот, засолнети во близина на армирано бетонски (АБ) греди и столбови.

Во исто време со брза реакција, одговорните лица (ако не се затрупани или повредени) или други вработени ја исклучуваат електричната енергија и ја затвораат водоводната инсталација и централното греење.

Самоевакуираните ученици и вработени се собираат во евакуационото прифатилиште.

б. Извидување на урнатината

Веднаш по запирање на процесот на уривање (првично консолидирање на урнатината) одговорното лице за спасување од урнатини визуелно од надворешната страна ги утврдува елементите на урнатината (вид на урнатина, проодноста до неа, можеен број на лица кои се останати во урнатината и сл.), приоритетите и опасните места, местата затрупани со луѓе и ги проценува можностите за настанување на дополнителни последици и опасности, доколку тие веќе не се настанати, а кои го попречуваат или отежнуваат спасувањето.

По добивањето на бројот на лицата кои го напуштиле објектот од одговорното лице за евакуација, одговорното лице за спасување од урнатините заедно со другите задолжени лица, влегуваат во зградата и ја набљудуваат состојбата, а потоа воспоставуваат контакт со преживеаните и со вработените кои останале во објектот.

На основа на извршеното извидување се утврдува натамошниот тек на спасувањето.

в. Пребарување на урнатината (пронаоѓање на затрупаните)

Урнатината се пребарува внимателно слој по слој. Се применуваат полуги и разни дигалки со користење на сите безбедносни мерки при подигање и поместување на елементите.

Пронаоѓање на плитко затрупаните лица.

За длабоко затрупаните лица и посложени урнатини се повикуваат специјализирани сили за спасување од урнатини на Општина Велес и на дирекцијата за заштита и спасување.

г. Осигурување на конструкцијата на оштетените и поместените делови на објектот заради спречување на дополнително уривање

Доколку постои опасност за дополнително уривање на оштетените и поместените делови на објектот, конструкцијата на објектот ќе се осигура со одредени градежни зафати, според проценетите потреби. Осигурувањето на објектот ќе го извршат стручни аспекти.

д. Превземање на мерки од дополнителни опасности

Во текот на спасувањето доколку настанат или се очекува да настанат дополнителни опасности, ќе се постапува според видот и обемот на опасностите и тоа:

- ако има густа прашина ќе се врши внимателно полевање со водена магла, а во случај тоа да не е можно спасителите мора да носат респиратори за прашина и чад. Во вакви услови се бара помош од специјализирани единици на општината и дирекцијата за заштита и спасување;

- доколку има пожар се пристапува кон гасење на пожарот, а потоа се врши спасување на затрупаните. Спасителите мора да внимаваат на високата температура, а поради чадот и недостаток на кислород, мора да носат заштитни средства. Во овој случај интервенциите во гасењето се насочуваат и кон отстранувањето на опасностите кои ги загрозуваат животот на натрупаните (висока температура, чадот, недостаток на кислород и сл.);

- ако урнатината во која се очекува да има затрупани се полни со вода, се пронаоѓаат местата од каде истекува водата и тие итно се затвораат и се пристапува кон црпење на водата. За ова е потребно да се бара помош од специјализирани екипи.

ѓ. Извлекување на затрупаните

Извлекување на затрупаните се врши веднаш по нивното пронаоѓање при што им се дава потребната медицинска помош, а потоа во зависност од нивната состојба (видот на повредите) се носат или се упатуваат сами во санитетското прифатилиште.

Најпрво се извлекуваат плитко и видливо затрупаните, а потоа средно и длабоко затрупаните.

За извлекување на длабоко затрупаните и зтрупаните во тешко пристапни делови ќе се повикаат специјализирани екипи на општината и дирекцијата за заштита и спасување.

е. Давање на прва медицинска помош

Прва медицинска помош на полесно повредените лица (затрупани и останати во објектот, со опекотини или загушени и сл.) ќе им се укажува според планот за прва медицинска помош.

ж. Извлекување на материјални добра

Ако урнатината ги зтрупала материјалните добра кои се неопходни во работниот односно наставниот процес или постои опасност од дополнително уривање на објектот, се пристапува кон извлекување на материјалните добра (архива, техника, електроника, канцелариски намештај и сл.). Извлечените материјални добра се складираат во неурнати делови од објектот а потоа се носат во безбедносни простории.

з. Извлекување на лешевите

Доколку во текот на спасувањето на затрупаните се најде на лешеве, тие видно се обележуваат и по завршување на спасувањето, се извлекуваат и носат во предвиденото место за лешеве во еден дел од дворот на најмалу 15 метри оддалеченост од евентуалното прифатилиште.

За идентификација и погреб на загинатите, се бара ангажирање на специјализирани единици на Општината или дирекцијата за заштита и спасување.

Б-2 Расчистување на урнатината

Паралелно со спасувањето ќе се врши и отстранување на пребараните пластови рачно или со примена на разни дигалки и кранови. Отстранувањето на паднатите елементи ќе се врши со рамномерно вертикално дигање, во никој случај со хоризонтално извлекување. Оваа активност ќе ја вршат вработените заедно со специјализирани единици на општината и дирекцијата за заштита и спасување.

Б-3 Згрижување на настраданите лица

Тешко повредените лица ќе се транспортираат до Општата градска болница Велес. Лесно повредените се вклучуваат во спасувањето или се упатуваат во своите домови.

Б-4 Санација на објектот

Санацијата на објектот ќе се врши после отстранувањето на опасностите и после извршеното спасување на луѓе и материјални добра од урнатините. Санацијата ќе ја вршат специјализирани фирми за санација на објекти.

Список на одговорните лица за спасување од урнатините

Ред. бр.	Име и презиме	Контакт телефон	Адреса
1	Петре Манев	072 230 911	Ул. Питу Гули бр.5
2	Злате Петрески	076 359 009	Ул. Кукушка бр. 29
3	Златко Гуцев	076 280 840	Ул. Никола Карев бр.3-2/15
4	Љубенчо Ристов	078 859 411	Ул. Живко Фирфов бр. 16

В. Евакуација

Доколку настанатите или очекуваните опасности, го загрозуваат животот и здравјето на учениците и вработените. Ке се нареди нивна евакуација.

В-1 Извршување на евакуацијата

а. Издавање на наредба

Спроведувањето на евакуацијата започнува со усмена наредба или преку звучен сигнал. На предлог за евакуација на одговорното лице или по сопствена оценка, наредбата ја издава директорот.

Наредбата на одговорното лицесе пренесува усмено или со звучен сигнал преку сирени – звончиња.

Наредбата преку звончињата се обавува со свонење два пати по 10 секунди и пауза помеѓу звонењата од 5 секунди.

б. Време потребно за евакуација

Во зависност од видот на опасноста заради која се наредува евакуација и функционалноста на излезите од евакуационите просторни целини, потребното време за евакуација е од 5 до 10 минути.

Ако некој од евакуационите излези се попречени, во тој случај евакуацијата се пренасочува кон слободните евакуациони излези, поради времето за евакуација се зголеми за дополнителни 3 до 6 минути.

в. Правци за движење

За време на извршувањето на евакуацијата на вработените (напуштањето на евакуационите простори) е прикажана на гарафички прилози – основи, на кои се вртани евакуационите патеки и евакуационите излези и правците на движење до евакуационото прифатилиште.

г. Активности во евакуационата просторна целина

За време на извршувањето на евакуацијата, вработените во евакуационата просторна целина ги извршуваат следните работи:

г-1. Ги исклучуваат уредите и апаратите од електричната мрежа и ја напуштаат работната просторија редоследно според близината на работните места до евакуациониот излез по обележаната патека;

г-2. Доколку евакуациониот излез не е во функција постапуваат според упатствата на одговорното лице и посебно ги обавуваат следните активности:

- помагаат во отстранувањето на пречките

- доколку има повредени им даваат прва медицинска помош

- доколку во просторијата има видни опсности, се ангажираат во интервенциите за нивно отстранување или спречување на нивно ширење, се со цел создавање на можности за извршување на евакуација

- по потреба употребуваат заштитни средства

г-3. По напуштање на работната просторија одговорното лице врши проверка и по потреба ја исклучува струјата од главната склопка.

д. Прифаќање и активности во евакуационото прифатилиште

Прифаќање на евакуираните ученици и вработени во евакуационото прифатилиште, го врши одговорното лице.

Заради безбедност и заштита на учениците и вработените, евакуационото прифатилиште се обележува со трака по должината на предната граница или на друг соодветен начин.

Одговорното лице од евакуираните вработени по сопствена проценка ангажира 3-5 лица, кои ќе се грижат за редот и безбедноста.

Според потребите и едуцираноста на вработените и учениците, на барање од директорот дел од нив се ангажираат во интервенции за заштита и спасување.

Доколку има повредени им се дава медицинска помош.

Во случај на неповолни надворешни климатски услови се неповолни, за евакуираните се обезбедува вода и топли пијалоци.

Во евакуационото прифатилиште по потреба се обезбедуваат заштитни средства.

Оптималното време на задржување на вработените во евакуационото прифатилиште е до 2 часа, а максималното 4 часа. Подолгото задржување е некорисно и непродуктивно и на штета на акциите за заштита и спасување.

По завршување на потребите за евакуација, учениците и вработените се упатуваат во училиниците или на своите работни места, организирани по соодветен ред на движење.

ѓ. Оддалечување – напуштање на евакуационото прифатилиште

Ако опасностите не се контролираат или постои можност да траат или се шират по простор и обем, на предлог на стручните лица или по сопствена проценка Директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, наредува учениците и дел од вработените кои не се или не може да бидат ангажирани во заштита и спасување, да се вратат во своите домови.

За враќање во домовите не организира посебен превоз.

Одговорното лице од евакуационото прифатилиште, води евиденција кои вработени се упатени во своите домови.

е. Враќање на работното место

Враќањето на вработените во работните простории се врши кога опасностите се елиминирани и не постојат можности за загрозување на здравјето и безбедноста на учениците и вработените во ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, а по процена на Директорот на училиштето и стручните лица, учениците и вработените продолжуваат со наставата и редовното работење.

Ако постојат видни оштетувања на објектот или други последици, во зависност од видот и карактерот на оштетувањата, дел од вработените или сите може да се ангажираат во санирање на објектот. Во овој случај мора да има процена од стручни лица.

В-2 Упатства за работа

а. Директор

По добиените информации од одговорните лица за потенцијално очекувани опасности кои можат да го загорзат здравјето и животот на вработените, по сопствена оценка ги врши следните работи:

- му издава наредба на одговорното лице за евакуација;
- го известува центарот за управување со кризи за очекуваните или настанатите опасности поради кои е наредена евакуација и за можните потреби за ангажирање на професионалните екипи и дополнителни сили;
- го надгледува спроведувањето на евакуацијата и ги координира интервенциите на спасувачките екипи со извршителите на евакуацијата;
- во случај на попречување на евакуационите излези, упатува стручни лица за отстранување на препреките;
- доколку некој од евакуационите излези не може да се стави во функција, ангажира стручни лица да оспособат или отворат алтернативни излези или повикува спасувачка екипа од територијалната противпожарна единица;
- во случај на настанување на дополнителни опасности кои ја попречуваат евакуацијата, презема итни мерки за нејзино извршување;
- по прифаќањето на вработените во евакуационото прифатилиште во согласност со потребите за отстранување на опасностите и планските решенија, целосно ги ангажира стручните лица и силите за заштита и спасување во интервенциите за заштита и спасување;
- на предлог на стручните лица, по сопствена проценка, наредува вработените да се оддалечат од евакуационото прифатилиште, вон кругот на училиштето;
- во случај на потреба бара ангажирање на професионални екипи и/или дополнителни сили за заштита и спасување;
- по завршување на интервенциите заедно со стручните лица, прави проценка на безбедноста на работните простории и места и доколку процени дека нема повеќе можност на опасности, наредува враќање на учениците и вработените на работните места;
- по завршување на евакуацијата, прима извештаи од одговорните и стручните лица, го анализира извршувањето на евакуацијата и прави целосен извештај кој го доставува до надлежните органи;
- продолжува со извршување на редовните работни обврски

б. Одговорно лице за евакуација

По добивање на наредба за евакуација од страна на директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, одговорното лице ги извршува следните работи:

-им наложува на вработените од евакуационата просторна целина, веднаш да почнат со евакуација;

-врши увид во функционалноста на евакуационите излези и во случај на попреченост превзема мерки за ставање во функција;

-доколку некој од евакуационите излези не може да се стави во функција, евакуацијата ја пренасочува преку други евакуациони излези;

-го следи и надгледува извршувањето на евакуацијата;

-во случај настанување на опасности кои ја попречуваат евакуацијата доколку е во моност превзема соодветни мерки, во спротивното известува Директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес и чека упатство за понатамошна работа;

-по прифаќањето на учениците и вработените во евакуационото прифатилиште, го известува Директорот на училиштето за успешноста на евакуацијата;

- во случај да има повредени лица во евакуационата просторна единица или во евакуационото прифатилиште, бара од Директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес да им се укаже прва медицинска помош или бара ангажирање на професионални екипи за укажување на медицинска помош;

-им ја објаснува настанатата состојба на учениците и вработените, им укажува за потребата за превземање на соодветни мерки за заштита и за потребата од дисциплинирано однесување во евакуационото прифатилиште;

-во зависност од добиените упатства од Директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, дел од вработените ги упатува кај други одговорни лица заради нивно вклучување во интервенциите;

-по завршувањена потребата од евакуација, по наредба на Директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес им наредува на учениците и вработените да се вратат на своите работни места;

-доколку добие наредба од Директорот на училиштето, го организира враќањето на учениците и вработените во своите домови, целосно или делумно;

-води запис за време на приемот на наредбата, време на пренесување на наредбата, текот на извршување на евакуацијата, време на извршување на евакуацијата и други активности поврзани со евакуацијата;

-по завршување на евакуацијата го известува Директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес за текои на евакуацијата и со негова согласност се враќа на работното време

Список на одговорните лица за евакуација

Ред. бр.	Име и презиме	Контакт телефон	Адреса
1	Златко Гуцев	076 280 840	Ул. Никола Карев бр.3-2/15
2	Љубенчо Ристов	078 859 411	Ул. Живко Фирфов бр. 16
3	Драган Спирковски	076 234 188	Ул. Мирка Гинева бр. 34
4	Димитар Кичуков	076 359 105	Ул. 8ми Септември бр. 69 2/10

Г. Прва медицинска помош

Прва медицинска помош на полесно повредените лица (затрупани и останати во објектот, со опекотини, загушување и сл.) ќе им укажуваат одговорните лица за прва медицинска помош и дел од членовите на тимовите, а на потешко повредените ќе им укажуваат екипи на медицински установи, специјализираните единици за прва медицинска помош на град Велес или дирекцијата за заштита и спасување.

По укажаната прва медицинска помош повредените се упатуваат – носат во санитетско прифатилиште каде ќе се изврши тријажа.

По извршената тријажа тешко повредените лица ќе транспортираат до медицинските установи, каде се упатени од тријажниот пункт.

Список на одговорните лица за укажување на прва медицинска помош

Р. бр.	Име и презиме	Контакт телефон	Адреса
1	Љубенчо Ристов	078 859 411	Ул. Живко Фирфов бр. 16
2	Радмила Андовска	071 274 732	Ул. Андон Шурков бр. 6-2/5
3	Златко Гуцев	076 280 840	Ул. Никола Карев бр.3-2/15
4	Даниела Ацева	078 439 936	Ул. Крсте Мисирков бр. 13/39

IV. Постапка за заштита и спасување вон работно време

Во случај на настанување на опасности и последици кои го загрозуваат објектот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, постапката на одговорните лица е следна:

а. Обезбедувањето – чуварот

Во случај на настанување на пожар, веднаш да ја повика противпожарната бригада, го известува директорот и почнува со гасење.

Ако постои видлива опасност од уривање или делумно разурнување на зградата, го известува директорот, ја исклучува струјата, ги затвора вентилите за вода и парно греење и ја обезбедува зградата до доаѓањето на специјалните единици и служби.

б. Директорот на ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес

По известувањето од дежурниот работник, веднаш доѓа на работа и ги следи активностите на ангажираните специјални единици и служби.

По потреба (по потреба на командирите на специјалните единици и сопствена оценка) бара помош од градоначалникот на општината или наредува мобилизација на силите за заштита и спасување и вработените кои се предвидени да учествуваат во заштитата и спасувањето.

**Преглед на активности од планот за заштита и спасување
V-1. Преглед на активности за намалување на ризиците (превентивни активности)**

**Преглед
на активности за намалување на ризиците
(превентивни активности)**

МЕРКА ЗА ЗС			ЗАШТИТА ОД ПОЖАРИ		
Вид на активност	Учесници				
	Внатрешни	Надворешни			
Ажурирање или изработка на нов Правилник за ПП заштита					
Да се изврши пожарно секторирање на објектот	Одговорни лица				
Обезбедување на потребна ПП опрема	Одговорни лица				
Поставување на видно место до опремата и средствата за гасење на пожар, упатство за гасење на пожари			Овластен сервис		
Редовна контрола, одржување и сервисирање на опремата и средствата			Овластен сервис		
Редовна контрола, одржување и сервисирање на системот за дојава на пожар			Овластен сервис		
Редовно одржување и контролирање на електричната инсталација и електричните потришувачи			Овластен сервис		
Редовна контрола и одржување на уредите и опремата на централното парно греење			Овластен сервис		
Редовна контрола и одржување на громобранската мрежа			Овластен сервис		
Обезбедување на постојано пристапни патишта до и околу објектот	Одговорни лица				
Определување на одговорни лица за противпожарна заштита за секоја просторна целина или пожарен сектор	Раководно лице				
Опременување на просторот за заштита и спасување со потребните протипожарни средства и опрема (ППЗ)	Одговорни лица				
Обука на вработените и одговорните лица за заштита и спасување (ППЗ)			Овластени фирми		
МЕРКА ЗА ЗС			СПАСУВАЊЕ ОД УРНАТИНИ		
Вид на активност	Учесници				
	Внатрешни	Надворешни			

Дополнително испитување на стабилноста и издржливоста на носечките конструктивни елементи		ИЗИС
Опремување на просторот за СУ	Одговорни лица	
Обука на вработените и одговорните лица за СУ		Овластени фирми
Определување на одговорни лица	Раководно лице	
Поставување на видно место потребни комплекти за заштита и спасување	Одговорни лица	
МЕРКА ЗА ЗС		
ЕВАКУАЦИЈА		
Вид на активност	Учесници	
	Внатрешни	Надворешни
Означување на правците на евакуационите просторни целини, видно на подовите и со соодветни светлечки патокази на сидовите	Одговорни лица	
Да се обезбеди излезите и премините секогаш да бидат слободни	Одговорни лица	
Поставување на прирачни аптеки и заштитни маски со посебни цедила за гасови	Одговорни лица	
Определување на одговорни лица за секоја просторна целина	Раководно лице	
Наредбата за евакуација да се врши со соодветни звучни сирени – звончиња	Одговорни лица	
Обележување и подготвување места на првиот кат од кои ќе се врши евакуација со спусници	Одговорни лица	
Оспособување и обука		Овластени фирми
МЕРКА ЗА ЗС		
ПРВА МЕДИЦИНСКА ПОМОШ		
Вид на активност	Учесници	
	Внатрешни	Надворешни
Определување на одговорни лица за прва медицинска помош за секоја просторна целина	Раководно лице	
Опремување за давање на прва медицинска помош ПМП	Раководно лице	
Обука за давање на прва медицинска помош ПМП		Овластени фирми
Поставување на прирачни аптеки на видно обележани местаместа	Ормар за прва помош	

V-2 Преглед на активности за заштита и спасување (оперативни активности)

**Преглед
на активности за намалување на ризиците
(оперативни активности)**

МЕРКА НА ЗС		ЗАШТИТА ОД ПОЖАРИ	
Активности пред настанот			
Вид на активност	Учесници		Надворешни
	Внатрешни		
На звучниот аларм одговорните лица веднаш прават увид на просторот за кој се задолжени	Одговорни лица		
Одговорното лице го известува директорот за местото, обемот и потребата од ангажирање на надворешни учесници и започнува со гаснење на пожарот	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ Велес		
По потреба во гаснењето на пожарот се ангажира и дел од вработените	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес		
Доколку дојавувачот на пожар не се вклучи (нема звучен сигнал) лицето односно вработениот кој прв ќе го примети пожарот повикува гласно „ПОЖАР“ и отпочнува со гаснење на пожарот со употреба на опремата која се наоѓа на опожареното место	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ Велес		
Останатите вработени кои се во опожарениот простор го известуваат директорот и се вклучуваат во гаснењето на пожарот	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес		
Одговорните лица (заедно или поединечно) вршат проценка на пожарот	Одговорни лица		
Одговорното лице ја повикува противпожарната бригада и наредува да се расчистат приодите до објектот за да се овозможи непречен пристап на возилата за интервенции	Одговорно лице		
Активности за време на настанот			
Вид на активност	Учесници		Надворешни
	Внатрешни		
Надворешните сили за заштита и спасување и вработените во ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес се вклучуваат во гаснењето на пожарот	Сите вработени		
По потреба се исклучува електричната струја на целиот дел или само во опожарениот дел	Сите вработени		

Вработените ги изнесуваат канцелариската опрема и училишниот материјал на подалечно место од опожареното за да се намали можноста за ширење на пожарот		
Вработените и присутните надворешни лица (странки) по потреба се евакуираат според планот за евакуација	По скиците дадени во прилог на планот	
ТППЕ единицата на Општина Велес отпочнува (продолжува) со гасењето на пожарот според сопствени утврдени стандардни оперативни процедури и раководи со ситуацијата		ТППЕ на Општина Велес
Евакуација на луѓето и материјалните добра	Одговорно лице	
Забрани за движење во загрозувана просторна целина	Одговорно лице	
Барање на помош од градоначалникот или ДЗС		Градоначалник или ДЗС
Ангажирање на силите на ДЗС/ ДЗС раководи со настанот		
Активности после настанот		
Вид на активност	Учесници	
	Внатрешни	Надворешни
Расчистување на опожареното место и санација, по гасење на пожарот	Одговорно лице	
Мали оштетувања - на проверка на исправноста на инсталациите	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Поголеми штети – специјализирани претпријатија		ТППЕ на Општина Велес

МЕРКА ЗА ЗС СПАСУВАЊЕ ОД УРНАТИНИ		
Активности пред настанот		
Вид на активност	Учесници	
	Внатрешни	Надворешни
Напуштање на објектот, а постарите лица и лесно повредените лица остануваат во зградата во близина на АБ греди и столбови	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Исклучување на електричната енергија, затворање на водоводната инсталација и	Одговорно лице	

централното грееење		
Активности за време на настанот		
Извидување на урнатината – визуелно од надворешна страна се утврдуваат елементите на урнатината, приоритетите и опасните места и места со затрупани луѓе	Одговорно лице	
Задолжени лица и припадници на надворешните сили за заштита и спасување, влегуваат во зградата и ја набљудуваат состојбата		Овластени фирми
Пребарување на урнатината – сло по слој (пронаоѓање на затрупаните)	Одговорно лице	
За длабоко затрупаните и посложени урнатини се повикуваат специјализирани сили за спасување од урнатини на оптината или ДЗС и кучиња трагачи		ДЗС
Осигурување на конструкцијата на оштетените и поместените делови на објектот		Овластени фирми
Превземање на мерки од дополнителни опасности		Овластени фирми
Извлекување на затрупаните		Овластени фирми
Укажување на прва медицинска помош	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Извлекување на материјалните добра	Одговорно лице	
Извлекување на лешевите	Одговорно лице	
Активности после настанот		
Вид на активност	Учесници	
	Внатрешни	Надворешни
Расчистување на урнатината – отстранувањена паднатите елементи се врши со рамномерно вертикално дигање, никако со хоризантално извлекување	Одговорно лице	
Згрижување на настраданите лица	Одговорно лице	
Санација на објектот		Овластени фирми

МЕРКА ЗА ЗС	ЕВАКУАЦИЈА
	Учесници

Вид на активност	Внатрешни	Надворешни
Активности пред настанот		
Доколку настанатите или очекуваните опасности, го загрозуваат животот и здравјето на вработените ќе се нареди евакуација на вработение	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Активности за време на настанот		
Издавање на наредба усмена или преку звучен сигнал	Одговорно лице	
Времето потребно за евакуација од 5 – 10 мин. од постоечките излези / 3- 6 мин., ако се истите попречени	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Правци на движење – обележени со соодветни видни траки на подовите и светечки патокази поставени на сидовите	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Активности во евакуационите простории	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Исклучување на апарати и уреди од електричничната мрежа, напуштање на просторијата	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Прифаќање и активности во евакуационото прифатилиште	Одговорно лице	
Оддалечување – напуштање на евакуационото прифатилиште – ако опасностите не се контролираат или постои можност подолго да траат или се шират по простор и обем	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Активности на екипите - - Екипа за изврпување на евакуацијата - Екипа за прва медицинска помош - Екипа за противпожарна заштита	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Активности после настанот		
Вид на активност	Учесници	
	Внатрешни	Надворешни
Враќање на работното место – кога опасностите се елиминирани	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Санирање на последиците пообјектот	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	

МЕРКА ЗА ЗС	ПРВА МЕДИЦИНСКА ПОМОШ
	Учесници

Вид на активност	Внатрешни	Надворешни
Активности пред настанот		
Подготвеност – проверка на прирачни средства и прирачна аптека за укажување на прва медицинска помош, како и ормарче за прва медицинска помош	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Активности за време на настанот		
Укажување на прва медицинска помош на : -полесно повредените -на потешко повредените лица помош им укажуваат екипи на медицински установи	Одговорни лица	
Тријажа –на место близу до настанот или во санитарско прифатилиште во зависност од катастрофата	Вработени во ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес	
Транспорт до медицинската установа – тешко повредените	Одговорни лица	ЈЗС
Активности после настанот		
Санирање на местото на повредата		

VI. Анализа на извршените активности

По завршувањето на интервенциите за заштита и спасување на вработените и материјалните добра во ОСУ „Јовче Тесличков“ – Велес, врз основа на извештаите од одговорните лица и извештаите на надворешните стручни лица, се прави анализа за успешноста и ефикасноста на активностите и корисноста од планот за заштита и спасување.

Анализата мора да е објективна, а регистрираните успешни, делумно успешни и неуспешни активности се бележат како научени лекции, според кои се изменува или дополнува овој план.

VII. Известување на надлежни служби за настан

Во случај на настанување на природни непогоди и други несреќи, директорот или од него овластено лице ќе биде во постојан контакт со надлежните служби (градоначалник, дирекција за спасување и центар за управување со кризи) и ќе ги известува за текот на активностите за заштита и спасување на луѓето и материјалните добра, според приложениот список.

Во контактите со нив ќе се бара упатства и насоки за ефикасно извршување на активностите и ќе се бара потребната помош од персонални и материјални ресурси.

VIII. Препорака за намалување на ризиците

За сведување на минимум на потенцијалните можности за настанување на опасности и последици од природните непогоди и други несреќи кои се обработени во овој план, потребно е во целост да се применуваат утврдените обврски во него, а особено:

- процена на ризиците и опасностите на секое работно место
- извршување на обврските утврдени во превентивните мерки за заштита и спасување
- формирање на сили за заштита и спасување според утврден персонален и материјален состав
- определување на одговорни лица за спроведување на утврдените обврски
- обука на учениците, вработените, припадниците на силите за заштита и спасување, одговорните и раководни лица и обезбедување на опрема и средства за заштита и спасување

Во тој контекст потребно е да се изготви програма со конкретни активности за намалување на ризиците и рокови за нивно извршување.

Најмалку еднаш годишно треба да се организираат вежби или тренинзи со кои ќе се проверува оспособеноста на учениците и вработените за извршување на задачите кои произлегуваат од овој план

Да се определи одговорно лице кое ќе се грижи за реализација на овој план и негово ажурирање

IX. Прилози

A. Графички прилози

На графичките прилози се внесени податоци за планот од планот за заштита и спасување, кои се важни за инетрвенциите.

- а.** фасада на објектот со дворно место (евакуационо прифатилиште)
- б.** основа на објектот

ПРЕГЛЕД

на одговорните лица во надлежните органи и служби во општина Велес

ПОДАТОЦИ ЗА ОДГОВОРНО ЛИЦЕ		
Општина Велес		
Градоначалник	Марко Колев	
Одговорно лице		
Подрачно одделение за заштита и спасување Велес		
Раководител	Билјана Симова	
Одговорно лице		
Професионална противпожарна единица Велес		
Командир		
Дежурни служби		
Професионална противпожарна единица		193
Брза помош		194
Центар за управување со кризи		

Х. Ажурирање на планот

Поради променливостана податоците, овој план (особено од аспект на динамиката на промените на персоналната структура) задолжително ќе се ажурира секоја година.

Одговорно лице за извршување на подготовките и реализацијата на овој план, како и неговото ажурирање е Директорот на училиштето.

ОСУ „Јовче Тесличков“ - Велес
Претседател на Училишен одбор
Антонио Пановски
